МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

М А Т Е Р І А Л И

100 – ї
підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
Вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)
ББК 72:74.58
М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:
професор Братенко М.К.
професор Булик Р.Є.
професор Гринчук Ф.В.
професор Давиденко І.С.
професор Дейнека С.Є.
професор Денисенко О.І.
професор Заморський І.І.
професор Колоскова О.К.
професор Коновчук В.М.
професор Пенішкевич Я.І.
професор Сидорчук Л.П.
професор Слободян О.М.
професор Ткачук С.С.
професор Тодоріко Л.Д.
професор Юзько О.М.
д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний університет, 2019

спостереження та відбору проб (Вижницький в районі турбази «Черемош», Вашківецький та ін.), однак даних про моніторингові дослідження санітарно-гігієнічного стану ріки Черемош в офіційно зареєстрованих пунктах нами не виявлено.

Проведені нами впродовж 4 останніх років дослідження свідчать про зростання величини показників біохімічного споживання кисню (БСК) від витоків і до гирла річки Черемош. Вниз за течією має місце забруднення річкових вод змивами органічної природи з прибережної та водоохоронної зони, які розкладаються з використанням розчиненого у воді кисню. Отримані результати свідчать про зростання величини показників БСК від витоків і до гирла у всіх досліджених нами гірських водотоках.

Так, у верхів'ях басейну Білого та Чорного Черемошу (район річок Перкалаба, Сарата, Путилка та ін.), вміст розчиненого кисню складав 4,6 мг/дм^3, а у районі злиття даних водотоків (пункт забору проб в с. Устеріки) він понижувався до 2,0 мг/дм^3. Це пояснюється тим, що вниз за течією ріки має місце забруднення річкових вод змивами органічної природи з прибережної та водоохоронної зони, які розкладаються з використанням розчиненого у воді кисню. Проте, більш чітке уявлення про сумарну забрудненість вод дає інший показник – хімічне споживання кисню (ХСК) – кількість кисню, яка необхідна для повного окислення вуглецю, водню, сірки, азоту та інших речовин. Розпочинаючи від меж населеного пункту Устеріки, і вниз за течією, має місце чітко виражена тенденція зростання показника ХСК до величини 28,5-32,5 мг/дм^3, що майже вдвічі перевищує норму і, в свою чергу, свідчить про забруднення води та вказує на інтенсифікацію процесів гниття і розкладання решток.

Здоров'я людини розглядається також і, як свого роду, динамічна рівновага організму і навколишнього середовища. Проведені рядом авторів [Гуцуляк В.М., Наконечний К.П., 2010; Рудько Г.І., Адаменко О.М., 2010; Масікевич Ю.Г., Мислицький В.Ф., Масікевич А.Ю., 2015] дослідження показали, що популяційне здоров'я населення окремих регіонів Східних Карпат знаходиться в тісній кореляційній залежності від якості води річкової мережі.

Таким чином, санітарно-гігієнічна характеристика річкової мережі регіону може слугувати одним із важливих індикаторів змін в екосистемі. Сформована роками система порушених відносин в системі «довкілля – людина» носить взаємозумовлений характер та виступає регулятором популяційного здоров'я горян. На часі – відновлення системи моніторингу річкової мережі Чернівецької області із обов'язковим дослідженням санітарно-гігієнічних та мікробіологічних показників водного середовища.

Іфтода О.М.

ІМУНО-ГЕМАТОЛОГІЧНІ ІНДЕКСИ ЕНДОГЕННОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ ТА КЛІТИННОЇ РЕАКТИВНОСТІ В ДІТЕЙ ІЗ НЕЙРОСЕНСОРНИМИ ТА КОНДУКТИВНИМИ ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ ЗАЛЕЖНО ВІД ГЕНОТИПІВ ГЕНА КОННЕКСИНУ 26 (GJB2, C.35DELG)

Кафедра гігієни та екології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

На сьогодні недостатньо вивченими залишаються генетичні детермінанти дизрегуляції механізмів імунної відповіді у дітей із порушеннями слуху, які визначають різну чутливість і реакцію організму щодо впливу екзо- та ендогенних чинників навколишнього середовища.

Тому, метою роботи було проаналізувати імуно-гематологічні індекси ендогенної інтоксикації та клітинної реактивності у дітей залежно від виду порушення слуху та генотипів коннексину 26 (GJB2, c.35delG).

У проспективному дослідженні взяли участь 102 дитини віком від 8 до 18 років із порушеннями слуху, батьки яких підписали інформовану згоду на участь у дослідженні з наступним проведенням комплексу анамнестично-клінічних, лабораторно-інструментальних обстежень та молекулярно-генетичної діагностики. Висновки щодо ендогенної інтоксикації та клітинної реактивності у дітей робили з урахуванням основних популяцій

імунокомпетентних клітин на підставі аналізу наступних імуно-гематологічних показників: лейкоцитарного індексу інтоксикації за Я.Я.Каль-Каліфа, ядерного індексу ступеня ендотоксикозу, лімфоцитарно-гранулоцитарного індексу, співвідношення лейкоцитів і швидкості зсідання еритроцитів, індексу зсуву лейкоцитів.

Серед обстежених 68 (66,7%) дітей мали нейросенсорні порушення слуху (НСПС), 34 (33,3%) – кондуктивні порушення слуху (КПС). Контрольну групу склали 60 практично здорових дітей. За віковим та гендерним критеріями групи порівняння були зіставні ($p>0,05$). Статистичну обробку показників проводили з використанням програми "Statistica 7.0".

Мутація гена GJB2 в гомозиготному стані зустрічалася серед дітей з НСПС – у кожного другого (50,0%), у дітей с КПС – з частотою 11,77%, тоді як у групі контролю – лише 5,0%. Клітинна реактивність за лейкоцитарним індексом інтоксикації за Я.Я.Каль-Каліфа мала тенденцію до зниження у дітей із вадами слуху на 7,38% і 4,70%, відповідно, порівняно з групою контролю, що супроводжувалось більш вагомим збільшенням ядерного індексу ендотоксикозу у дітей із НСПС на 40,0 % ($p<0,001$), із КПС – на 50,0% ($p<0,001$) відповідно. При цьому зростав лімфоцитарно-гранулоцитарний індекс у осіб із НСПС на 39,7% ($p<0,001$), із КПС – на 55,1% ($p<0,001$), зі збереженням вірогідної різниці між ними – на 11,05% ($p_I=0,018$), що підтверджує наявність ендогенної інтоксикації, особливо за КПС. Синергічно збільшеним був індекс співвідношення лейкоцитів і ШЗЕ у дітей із КПС у 1,58 і 2,17 разів ($p<0,001$), що є додатковим підтвердженням аутоімунного процесу.

У носіїв мутантного 35delG генотипу з КПС ядерний індекс ендотоксикозу був вищим, ніж у таких із НСПС на 9,72% ($pНСПС=0,049$), а у дітей із НСПС – вищим, ніж у Non-Del носіїв на 20,0% ($p<0,05$). При цьому індекс співвідношення лейкоцитів і ШЗЕ був вищим у осіб із КПС, ніж із НСПС у 2,12 ($p=0,041$) і 4,65 рази ($p<0,001$), вагоміше у власників 35delG генотипу – у 1,94 рази ($p<0,001$) на тлі більшого лімфоцитарно-гранулоцитраного індексу та відсутніх суттєвих змін лейкоцитарного індексу інтоксикації за Я.Я.Каль-Каліфа та індексу зсуву лейкоцитів. Відсутність статистично значимих відмінностей у групах спостереження засвідчувала відсутність активного запального процесу.

Отримані результати свідчать про переважання автоімунної ендогенної інтоксикації у носіїв 35delG генотипу гена GJB2 порівняно з Non-del носіями, сильніше вираженої при кондуктивних порушеннях слуху. Екзогенна інтоксикація переважно інфекційного генезу, без активного запального процесу наявна тільки за кондуктивних порушень слуху, вагоміше у дітей із 35delG генотипом гена GJB2.

Kolodnitska T.L.

THE IMPACT OF ULTRAFINE PARTICLES ON BIRTH OUTCOMES

Department of Hygiene and Ecology
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»

Everyone is more or less exposed to ambient air pollution every day. Human health can be affected in all stages of life – from conception to old age. Several lines of evidence show that in utero exposure to different toxicants has greater consequences than their exposure during adult life. Fetuses are considered the most susceptible as their developing organ system can be more vulnerable to environmental toxicants during critical developmental stages, because of higher rates of cell proliferation, physiological immaturity or changing metabolic capacities. WHO emphasized that pregnancy outcomes are an important research field, as an indicator of the health of the neonate/infant and low birth weight (LBW), intrauterine growth retardation (IUGR) and impaired growth in the first year can impact the health status in later life during which disease may initiate, develop and progress.

The objective of this research was analysis of literature data about the influence of ultrafine particles (UFP) on birth outcomes. The bibliosemantic and content analyses were used.